

גן נעול אחותי כלה

ביאור בדרך אפשר

1 המְצוֹת), והמשכת וגילוי האור בנפש הוא הנותן את הכוח לכך וְלָכֵן
 2 המְשָׁל על זה הוא מַגֵּן-עֵדֶן, תַּעֲנוּג אֱלֹקִי (שְׁמִלְמַעְלָה) כי
 3 אין הכוונה רק להביא משל לעצם העובדה שהתענוג הוא רק באלוקות אלא
 4 המשל מכווון גם במובן זה שכמו שבמשל מדובר על תענוג באלוקות שישנו
 5 בגן עדן, כך בנמשל האדם בא
 6 לידי כך בכוח המשכת האלוקות
 7 בנפשו.
 8 וַיֵּשׁ לֹאמֵר, וליישב את
 9 השאלה האמורה דָּזָה
 10 שְׂמִיָּא בְּהַמְאָמֵר
 11 (בַּתְּחִלָּתוֹ) פְּרוּשׁ
 12 הַתְּרַגּוּם, ש"גן נעול" האמור
 13 בפסוק הוא גן עדן (למרות שגם
 14 גן כפשוטו הוא משל הולם)
 15 הוא, כי פְּרוּשׁ זה הוא
 16 הַיְסוּד לְהַבְאֵר
 17 שְׂבִימְאָמֵר, שְׂאֹגְדִין
 18 פְּתַחֲיָהּן הוּא עֵנִין קִדְשָׁנוּ
 19 בְּמִצְוֹתֵיךָ והקירוב לאלוקות
 20 שנהי' עליידי קיום המצוות,
 21 כמבואר לעיל בהרחבה.
 22 (ה) וּבַעֲוֹמֶק יוֹתֵר יֵשׁ
 23 לֹאמֵר בְּהִקְדָּיִם הַבְּיָאוֹר
 24 בְּזָה בטעם וסיבת הדבר
 25 שְׂמִיָּאֵרֵךְ בְּהַמְאָמֵר בְּעֵנִין
 26 וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ
 27 (שְׁהוּא עֵנִין הַנְּשׂוֹאִין),
 28 דְּלִכְאוּרָה, הֲרִי בְּמִאָמֵר
 29 זֶה הוּא מְבָאֵר שֶׁגֵן נְעוּל
 30 הוּא עֵנִין קִדְשָׁנוּ
 31 בְּמִצְוֹתֵיךָ, וּמָה נוֹגַע כָּאֵן
 32 לְבָאֵר הָעֵנִין דְּוִתֵּן חֵלְקֵנוּ
 33 בְּתוֹרָתְךָ שהוא ענין הנישואין
 34 ועוד להאריך בעניין זה?
 35 וּבַפְּשׁוּטוֹת יֵשׁ לֹאמֵר, דָּזָה שְׂמִיָּאֵרֵךְ כָּאֵן הָעֵנִין דְּוִתֵּן חֵלְקֵנוּ
 36 בְּתוֹרָתְךָ, נוֹגַע לְגַל נְעוּל שְׂבִימְאָמֵר בְּתוֹב שְׁהוּא עֵנִין נוֹסֵף עַל
 37 "גן נעול". דְּאִיתָא יֵשׁ, מוּבָא בְּמִדְרָשׁ עַל פְּסוּק זֶה גֵן נְעוּל אֱלוֹ
 38 הַבְּתוּלוֹת, גֵּל נְעוּל אֱלוֹ הַבְּעוּלוֹת, וּמְבָאֵר הַצְּמַח צְדָק' אֵת
 39 הַמְשַׁמְעוֹת הַרוּחָנִית הַפְּנִימִית שֶׁל הַדְּבָרִים דְּגֵן נְעוּל הוּא בְּחִינַת
 40 אַרְוֶסָה, וְגַל נְעוּל הוּא בְּחִינַת נְשׂוֹאָה וּכְמוּבָאֵר לְעִיל שְׁעִינִין
 41 הַנְּשׂוֹאִין שְׁהוּא יְחוּד פְּנִימִי מוֹרָה עַל קֶשֶׁר עֲמוּק וּפְנִימִי יוֹתֵר בֵּין הָאֲדָמָה

ביאור בדרך אפשר

והקדוש-בירוך-הוא. וַיֵּשׁ לְקַשֵּׁר זֶה פִּירוּשׁ זֶה שֶׁל הַצְּמַח צְדָק' ש"גן
 נעול" הוא עניין האירוסין-קידושין ו"גל נעול" הוא עניין הנישואין" עַם
 פְּרוּשׁ נוֹסֵף שֶׁל הַצְּמַח צְדָק' דְּגַל נְעוּל הוּא עֵנִין גֵּל עֵינֵי
 וְאֲבִיטָה נְפִלְאוֹת מְתוֹרָתְךָ, כִּי עֵיקַר עֵנִין הַנְּשׂוֹאִין יְהִיָּה
 לְעֵתִיד לְבוֹא, הַדְּרָגָה
 הַגְּבוּהָה בִּיחּוּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
 הַקְּדוּשׁ-בִּירוּךְ-הוּא תְּהִיָּה לְעֵתִיד
 לְבוֹא, כֹּאשֶׁר הַאֲלוּקוֹת תְּהִיָּה
 בְּגִילוּי, "גל עיני" ולימוד התורה
 יְהִיָּה בְּתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת לְפִי
 שְׂאֵז יְהִיָּה הַגִּילוּי
 דְּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְגַם
 הַדְּבָרִים שְׂכִיּוּם הֵם בְּהַעֲלֵם,
 וְהַלִּימוֹד עֲלֵיהֶם הוּא בִּידְעִת
 הַמְּצִיאוֹת בְּלִבְךָ. יְהִיּוּ בְּגִלוּי
 בְּהַשְׁגַּת הַמְּהוּת]. וְאִמְנֵם לְפִי זֶה
 אֲפֹשֶׁר לְבָאֵר מְדוּעַ בְּמִאָמֵר
 מְדוּבָר גַּם עַל "גל נעול" (יִוִּתֵן
 חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ) וְלֹא רַק עַל "גן
 נעול" (קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵיךָ) כִּי
 עֵנִין הַנְּשׂוֹאִין בֵּא בְּהַמְשָׁךְ
 לְעֵינֵין הַקִּדוּשִׁין אֲבָל, כִּי
 שְׂבִימְאָמֵר זֶה (דְּהַמְשָׁךְ
 מְצָה זֶה) מְדַבֵּר רַק בְּעֵנִין
 גֵּן נְעוּל (וְהַבְּאֵר דְּגַל
 נְעוּל מְתַחִיל בְּהַמְאָמֵר
 שְׂלֹא-תִרְוִי ב'הַמְשָׁךְ' מְצָה זֶה
 תִּרְוִי שְׁשֵׁנִי הַמֵּאמְרִים הַלְלוּ הֵם
 חֲלִיקִים מִמֶּנּוּ), מְסַתְּפֵר
 לֹאמֵר, דָּזָה שְׂמִיָּאֵרֵךְ
 בְּמִאָמֵר זֶה דִּבְכוּר-הַמְּתַחִיל
 "גן נעול" הָעֵנִין דְּוִתֵּן
 חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, אֵף שֶׁאֵין
 זֶה הַנּוּשָׂא הָעֵיקָרִי שֶׁל הַמֵּאמֵר
 הוּא, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְתוּסָף בְּאֹר בְּהַבְּנַת הָעֵנִין דְּגֵן נְעוּל
 עֲצוּמוֹ (וְלֹא רַק מְשוּם ש"גן נעול" הוּא הַכְּנָה וְהַקְּדָמָה ל"גל נעול"). דָּזָה
 שְׂעַל-יְדֵי הָעֲבוּדָה דְּגֵן נְעוּל (קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵיךָ) בְּאִים לְוִתֵּן
 חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ - קְלִיטָה פְּנִימִיּוֹת, שׁוּחַו הִיתְרוֹן שֶׁל לִימוּד הַתּוֹרָה
 עַל קִיּוּם הַמְּצוּוֹת כְּמוּבָאֵר לְעִיל הוּא לְפִי שְׂבִימְאָמֵר דְּהַמְצוֹת
 שְׂעַל-יְדֵי נַעֲשֵׂה הַקְּדוּשִׁין, הִיא בְּאֹפֶן דְּוִחֵי בְּהֵם בְּחִינַת
 פְּנִימִיּוֹת] (כְּנ"ל סְעִיף ד) כְּמוּסָבֵר לְעִיל שְׂקִיּוּם הַמְּצוּוֹת מְגַלָּה וּמְמַשְׁךְ

32) והלשון אוגדין פתחיהן (ראה לעיל הערה 9) — אף שהתענוג שלו הוא רק באלקות — יש לומר, כי גם בחינה זו נק' אתכפיא (ראה לקו"ת שם פד, ג). ולהעיר מספחמ"צ להצ"צ צו, א-ב, דגם כשיש לו אהבת ה' אלא שהאהבה היא רק בחיצוניות הלב, נכלל זה ב"כובש את יצרו". 33) שהש"ר עה"פ. 34) אוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תמג. 35) אוה"ת שם ע' תנו. 36) תהלים קיט, יח. 37) שמו"ר ספט"ו. 38) פרש"י עה"פ שה"ש א, ב. 39) לקו"ת שה"ש מח, א. 40) פ"ז.